

GÖÇ YOLU
İsmet ŞAHİN

GÖÇ ve SİLA

Göç, göçmek herkeste farklı duygular uyandırırsa gerek. Yörük bir ailenin çocuğuna macera, özlem, tazelenme anlatabilir, ya da yeni özlemlere, hasretlere, buruk bir ayrılık duygusuna sebep olabilir.

Göçtüğünüz yer, göçme nedeniniz, kime, neye ya da nereye, kiminle ve nasıl göçtüğünüze göre bir yaşama sevinci ya da ıstırap olabilir.

Ne göçler yaşanmıştır dünyada ne ayrılıklar!

Doğup, büyüdüğünüz, tüm yaşamınız şekillendiren toprakları, insanları, kültürü bırakıp göçmek zorunda kalmak yarım ölmek gibi bir şey olsa gerek.

Yaşar Kemal değil midir, en destansı göç öykülerinin yazarı. Bir Ada Hikâyesi, Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana, Karıncanın Su İçtiği, Tanyeri Horozları ve Çıplak Deniz Çıplak Ada romanları hep göçü ve göçmeni ve dramı anlatmaz mı?

Neşet Ertaş'ın sözüyle 'yalan dünya', Aşık Veysel'in dizesiyle 'iki kapılı han' insan yaşamının da bir anlamda göç olduğunu söylemiyor mu?

Peki, madem iki kapılı yalan dünyada yaşıyoruz; neden topraklarımızı, evimizi barkımızı, arkadaşlarımızı, sevdiklerimizi, türkülerimizi, çiçeklerimizi, çiçeklerimizin kokularını bırakıp da göçmek zorunda kalıyoruz?

Asıl geride bıraktıklarımıza olan özlemi anlatabilmek mümkün mü?

Suyundan kan, toprağından et, çamurundan can bulduğumuz yer değil midir sıra?

Bundan değil midir etimizin toprağına, kanımızın suyuna, canımızın çamuruna özlemi?

"Memleketim!" derken boğazımızdan dökülen seslerin ardına yüreğimizden sevgiler ve özlemler de takılır.

Her "memleketim" kelimesi gurbette özlem dolu sıcak duygular uyandırır.

Hem de ne yaman bir özlem!

Çevrenizdeki insanlara, kente ve yaşama yabancı hissettiğiniz bir anda, memleket türküleri kulağınıza çalınca, gözlerinizden akan yaşları engelleyemediğiniz olur mu?

Rüyalarınızda, yüksek dağlarının zirvelerinde haykırırken görür müsünüz kendinizi? Yemeklerine aş erip, her yaz tatili yola çıktığımızda, çılgın bir mutluluk duyar mısınız? İlk pınarında içtiğiniz suyla şifa bulup, topraklarında kendinizi güçlü hisseder misiniz?

Herkes ve her şey aslını arar!

Kral kelebekler okyanusları aşır tekrar doğdukları yurtlarına dönerler. Somon balıkları yaşama başladıkları yerde ölebilmek için coşkun nehirlerin azgın akıntılarına ters yüzerler. Yengeçler ve dev kaplumbağalar uzun yolculuklardan sonra içgüdüsel olarak yuvalarını bulur, yumurtalarını doğdukları topraklara gömerler.

Her gül, her sarmaşık, her ağaç topraktan çıkar, toprağa döner. Her gök cisminde kozmik bir geri dönme dürtüsü vardır.

Göbeğimizin kesildiği yere zincirlenmiş ruhlarımız, ne kadar uzaklaşırsak, o kadar güçleniyor özlemimiz.

İşyerinde masasında ya da yatağının başucunda taş parçaları olan arkadaşlarınıza sormayın nedir bunlar diye. Bilin ki, eline aldığında özlemini serinleten köyünden, yaylasından taş parçalarıdır.

“Bir yer, insanlar orada doğana değin, orada büyüyüp, orada yaşayana, orayı bilene ve orada ölene değin yer değildir.”

Atlas dergisi editörü Özcan Yüksek sılaya ve aslımıza olan özlemi aşağıdaki cümlelerle ne güzel anlatıyor.

“Ne zaman olağandışı bir duygu hali yaşasam, bunu hep düşümde fark ederim. Aynı sahneyi görürüm, aynı yeri, aynı ahşap zeminli evi, odanın bir duvarını isle kaplamış ocağı, artık hayatta olmayan ya da yaşayan tanıdık simaları. Yaşım her zaman düşü gördüğüm yaştır, ama bilinçaltım, her defasında aynı mekana götürür.”

Ana gibidir, sıla.

Aslımızdır anamız ve sılamız.

Özleriz aslımızı.

Gecenin bir yarısı “annemi özledim, annemi özledim” çığılığıyla uyandığınız ve evde sizden başka kimse olmadığını fark ettiğiniz, olur mu?

Özlem içinizde çılgılık olduğunda, hiçbir şeyi ve hiç kimseyi dinlemeyin.

Yolcu sılasında gerek,

Her çocuk anasında.